

CAC

Comissió d'Acció Climàtica
Parlament de Catalunya

Sessió 18. Dimecres, 16 de novembre de 2022. XIV legislatura

DOSSIER

ORDRE DEL DIA

1. Proposta de resolució sobre l'actualització del document «Energia eòlica i paisatge. Orientacions per a una adequada implantació a Catalunya». Tram. 250-00656/13 Grup Parlamentari de la Candidatura d'Unitat Popular - Un Nou Cicle per Guanyar. Debat i votació de la Proposta de resolució i de les esmenes presentades (text presentat: BOPC 320, 44; esmenes: BOPC 357, 26).
2. Proposta de resolució sobre la reducció del consum energètic dels centres educatius. Tram. 250-00674/13 Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar. Debat i votació de la Proposta de resolució i de les esmenes presentades (text presentat: BOPC 332, 11; esmenes: BOPC 406, 9).
3. Proposta de resolució sobre la creació d'un memorial de la Guerra Freda. Tram. 250-00678/13 Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar. Debat i votació de la Proposta de resolució i de les esmenes presentades (text presentat: BOPC 338, 15; esmenes: BOPC 406, 10).
4. Proposta de resolució sobre la defensa, la promoció i la protecció de les comarques de les Terres de l'Ebre. Tram. 250-00692/13 Grup Parlamentari de VOX en Cataluña. Debat i votació (text presentat: BOPC 344, 30).
5. Sol·licitud de sessió informativa de la Comissió d'Acció Climàtica amb la consellera d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural sobre les accions per a mitigar la sequera. Tram. 354-00145/13 Lucas Silvano Ferro Sol  , del Grup Parlamentari d'En Comú Podem. Debat i votació de la sol·licitud de sessió informativa.
6. Sol·licitud de sessió informativa de la Comissió d'Acció Climàtica amb la consellera d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural sobre el desplegament de les energies renovables. Tram. 354-00146/13 Lucas Silvano Ferro Sol  , del Grup Parlamentari d'En Comú Podem. Debat i votació de la sol·licitud de sessió informativa.
7. Sol·licitud de sessió informativa de la Comissió d'Acció Climàtica amb la consellera d'Acció climàtica, Alimentació i Agenda Rural sobre la situació de sequera i les mesures previstes per a afrontar-la. Tram. 354-00155/13 Silvia Paneque Sureda, del Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar. Debat i votació de la sol·licitud de sessió informativa.

8. Sol·licitud de sessió informativa de la Comissió d'Acció Climàtica amb la consellera d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural sobre l'abocament de dues mil tones anuals de contaminants de l'empresa Iqoxe al mar. Tram. 354-00157/13 Jordi Jordan Farnós, del Grup Parlamentari d'En Comú Podem. Debat i votació de la sol·licitud de sessió informativa.

9. Sol·licitud de sessió informativa de la Comissió d'Acció Climàtica amb la consellera d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural sobre les polítiques desenvolupades pel seu departament i les perspectives de futur. Tram. 354-00181/13 Silvia Paneque Sureda, del Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar. Debat i votació de la sol·licitud de sessió informativa.

10. Sol·licitud de compareixença del director general de Qualitat Ambiental i Canvi Climàtic davant la Comissió d'Acció Climàtica perquè informi sobre el control de les centrals nuclears i els mecanismes de l'Administració per a garantir la seguretat de la població i del medi natural. Tram. 356-00717/13 Dani Cornellà Detrell, juntament amb un altre diputat del Grup Parlamentari de la Candidatura d'Unitat Popular - Un Nou Cicle per Guanyar. Debat i votació de la sol·licitud de compareixença.

11. Sol·licitud de compareixença d'una representació del Centre de Recerca Ecològica i Aplicacions Forestals davant de la Comissió d'Acció Climàtica perquè informi sobre la pèrdua d'insectes pol·linitzadors i les conseqüències per a la biodiversitat i l'agricultura. Tram. 356-00724/13 Silvia Paneque Sureda, juntament amb un altre diputat del Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar. Debat i votació de la sol·licitud de compareixença.

12. Sol·licitud de compareixença d'una representació d'entitats i especialistes en la defensa del litoral davant de la Comissió d'Acció Climàtica perquè expliqui la problemàtica del litoral amb el projecte d'estabilització litoral del Ministeri de Transició Ecològica. Tram. 356-00744/13 Dani Cornellà Detrell, del Grup Parlamentari de la Candidatura d'Unitat Popular - Un Nou Cicle per Guanyar. Debat i votació de la sol·licitud de compareixença.

13. Sol·licitud de compareixença d'una representació de l'Ajuntament de Masquefa (Anoia) davant la Comissió d'Acció Climàtica perquè informi sobre els problemes que genera l'abocador de Can Mata i les alternatives de reconversió. Tram. 356-00747/13 Silvia Paneque Sureda, del Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar, Joaquim Calatayud Casals, del Grup Parlamentari de Junts per Catalunya. Debat i votació de la sol·licitud de compareixença.

14. Sol·licitud de compareixença d'una representació de Vilaseca Consultors, empresa autora de l'estudi sobre les alternatives a la deposició de residus a la comarca de l'Anoia, davant la Comissió d'Acció Climàtica perquè informi sobre els problemes que genera l'abocador de Can Mata i les alternatives de reconversió. Tram. 356-00748/13 Silvia Paneque Sureda, del Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar, Joaquim Calatayud Casals, del Grup Parlamentari de Junts per Catalunya. Debat i votació de la sol·licitud de compareixença.

15. Sol·licitud de compareixença d'una representació de l'empresa Hercul Diggers, SL, davant la Comissió d'Acció Climàtica perquè informi sobre el tractament dels residus provinents de la construcció i dels enderrocs. Tram. 356-00819/13 Silvia Paneque Sureda, juntament amb un altre diputat del Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar. Debat i votació de la sol·licitud de compareixença.

16. Sol·licitud de compareixença de Josep Canals i Molina, secretari general de MedCities, davant la Comissió d'Acció Climàtica perquè informi sobre la promoció de la biodiversitat i el desenvolupament sostenible a la regió mediterrània per mitjà dels projectes Interreg. Tram. 356-00868/13 Marta Vilalta i Torres, del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana, Alícia Romero Llano, del Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar, Mònica Sales de la Cruz, del Grup Parlamentari de Junts per Catalunya, Eulàlia Reguant i Cura, del Grup Parlamentari de la Candidatura d'Unitat Popular - Un Nou Cicle per Guanyar, David Cid Colomer, del Grup Parlamentari d'En Comú Podem. Debat i votació de la sol·licitud de compareixença.

17. Compareixença de Cristina Sánchez Alonso, representant de Xarxa per la Conservació de la Natura, davant la Comissió d'Acció Climàtica per a informar sobre el repartiment i la destinació del Fons de Patrimoni Natural. Tram. 357-00358/13 Comissió d'Acció Climàtica. Compareixença.

18. Compareixença de Joan Vázquez Mendieta, president d'Ecologistes de Catalunya, davant la Comissió d'Acció Climàtica per a informar sobre el repartiment i la destinació del Fons de Patrimoni Natural. Tram. 357-00359/13 Comissió d'Acció Climàtica. Compareixença.

Punt 1 | Debat i votació de la Proposta de resolució i de les esmenes presentades

**Proposta de resolució sobre l'actualització del document
«Energia èolica i paisatge. Orientacions per a una adequada
implantació a Catalunya»**

250-00656/13

PRESENTACIÓ: GP CUP-NCG

Reg. 57309 / Admissió a tràmit: Mesa del Parlament, 24.05.2022

A la Mesa del Parlament

Eulàlia Reguant i Cura, portaveu, Dani Cornellà Detrell, portaveu adjunt del Grup Parlamentari de la Candidatura d'Unitat Popular - Un Nou Cicle per Guanyar, d'acord amb el que estableixen els articles 167 i 168 del Reglament del Parlament, presenta la Proposta de resolució per l'actualització del document «Energia èolica i paisatge. Orientacions per a una adequada implantació a Catalunya», per tal que sigui substanciada davant la Comissió d'Acció Climàtica, amb el text següent:

Exposició de motius

L'any 2013, per encàrrec del Departament de Territori i Sostenibilitat de la Generalitat de Catalunya, l'Observatori del Paisatge va elaborar el document «Energia èolica i paisatge. Orientacions per a una adequada implantació a Catalunya» amb la voluntat de servir de base per ajudar a decidir els llocs i les millors condicions per al desenvolupament de nous projectes èolics, amb la qualitat del paisatge com a objectiu principal.

En aquest document esmentat, en el punt 17.2 ja ens indicaven que calia Evitar les grans concentracions d'aerogeneradors en determinades àrees, pels seus efectes acumulatius sobre el paisatge, i avançar cap a un model més descentralitzat (tal com s'ha produït en països com Dinamarca, Països Baixos o Alemanya), on s'aprofitei al màxim les línies d'evacuació a la xarxa elèctrica preexistent.

En el punt 17.4: Aprofitar el potencial èolic existent en polígons d'activitat econòmica (generació d'energia propera al lloc de consum), així com el de determinades zones periurbanes, o el de les grans vies de comunicació (totes són zones amb accessos ja existents i de fàcil evacuació de l'energia). Ben emplaçats, poden capgirar fins i tot la percepció que sovint té la població d'espais amb poc interès o llocs on costa reconèixer una coherència o uns valors paisatgístics.

En el punt 22: A Catalunya no s'ha valorat prou —i s'hauria de començar a fer— el potencial dels aerogeneradors per dotar de més qualitat i identitat polígons comercials, logístics i industrials amb ben poc interès, polígons químics energètics, espais periurbans residencials o espais periurbans rurals desordenats, espais situats entre infraestructures lineals o infraestructures portuàries, que són indrets on costa reconèixer una coherència o uns valors paisatgístics. A partir dels criteris exposats en l'apartat 6.2, els aerogeneradors poden aportar-hi valors estètics i identitaris, o esdevenir fins i tot nous factors d'atracció econòmica.

Ara, 9 anys més tard, Catalunya disposa de la Llei 16/2017 de l'1 d'agost del canvi climàtic. També es va aprovar el Decret llei 16/2019, de 26 de novembre, de mesures urgents per a l'emergència climàtica i l'impuls a les energies renovables, modificat posteriorment per el Decret llei 24/2021, de 26 d'octubre, d'acceleració del desplegament de les energies renovables distribuïdes i participades.

Amb aquest nou marc normatiu, entenem que el document elaborat per l'Observatori del Paisatge de Catalunya s'ha d'actualitzar. Tot i així, els articles abans esmentats del document ja ens indicaven la necessitat d'evitar macro parcs eòlics, aprofitar el sòl antropitzat entre d'altres, un debat ben viu arreu del territori. Tampoc fa cap esment als projectes eòlics marins, doncs en aquells anys encara no era una tecnologia prou avançada com per tenir-la en compte i que ni era ni és competència de la Generalitat de Catalunya.

Per aquests motius, el Grup Parlamentari de la Candidatura d'Unitat Popular - Un Nou Cicle per Guanyar presenta la següent:

Proposta de resolució

El Parlament de Catalunya insta el Govern a:

Demanar a través del Departament de Territori, l'actualització del document «Energia eòlica i paisatge. Orientacions per a una adequada implantació a Catalunya» a l'Observatori del Paisatge de Catalunya, analitzant l'impacte i orientacions al paisatge terrestre i incorporant en aquest document un apartat de l'impacte i orientacions al paisatge marí de parcs eòlics marins a les zones de Catalunya on es poden construir aquests parcs eòlics segons el POEM.

Palau del Parlament, 19 de maig de 2022

Eulàlia Reguant i Cura, portaveu; Dani Cornellà Detrell, portaveu adjunt,
GP CUP-NCG

ESMENES PRESENTADES

Reg. 64550 / Admissió a tràmit: Mesa de la CAC, 08.07.2022

GRUP PARLAMENTARI SOCIALISTES I UNITS PER AVANÇAR (REG. 64550)

Esmena 1

GP Socialistes i Units per Avançar (1)

De modificació de l'únic punt

Elaborar, a través de l'ICAEN, el Pla Territorial Sectorial per a la planificació i implantació de les energies renovables a Catalunya que permeti el compliment dels objectius d'implantació d'energies renovables pel 2030 i 2050 d'acord amb les projeccions del PROENCAT.

Punt 2 | Debat i votació de la Proposta de resolució i de les esmenes presentades

Proposta de resolució sobre la reducció del consum energètic dels centres educatius

250-00674/13

PRESENTACIÓ: GP PSC-UNITS

Reg. 62920 / Admissió a tràmit: Mesa del Parlament, 07.06.2022

A la Mesa del Parlament

Alicia Romero Llano, portaveu, Esther Niubó Cidoncha, diputada, Silvia Paneque Sureda, diputada del Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar, d'acord amb el que estableixen els articles 167 i 168 del Reglament del Parlament, presenten la Proposta de resolució per la reducció del consum energètic dels centres educatius, per tal que sigui substanciada davant la Comissió d'Acció Climàtica, amb el text següent:

Exposició de motius

L'emergència climàtica, conjuntament amb la crisi energètica dels últims mesos, agreujada per la guerra d'invasió d'Ucraïna per part del govern de Putin, està tenint una forta incidència en l'economia i per extensió entre la ciutadania, fent més necessari que mai accelerar la implantació del nou model energètic renovable.

Les directives europees d'energia i la Llei de Canvi Climàtic de Catalunya, entre d'altres normatives, defineixen les dues línies principals per impulsar la Transició energètica renovable: l'estalvi i l'eficiència energètica i la implantació de renovables distribuïdes.

L'any 2019 l'Institut Català d'Energia va elaborar el document «Prospectiva energètica de Catalunya horitzó 2050 i transició energètica de Catalunya», que fa una clara aposta per l'estalvi i l'eficiència energètica amb sistemes de gestió i transformació de l'energia.

Recentment, la comunitat científica està investigant com els sistemes dels edificis poden proporcionar flexibilitat energètica al sistema, mitjançant la utilització d'algoritmes i sistemes intel·ligents de control avançat per a sistemes de calefacció, refrigeració i ACS.

Fa poques setmanes el Govern de Catalunya anunciava l'estratègia d'impuls d'energies renovables que es marca com a objectiu fins el 2030 multiplicar per 10 l'energia procedent de plaques fotovoltaïques en sostre.

Creiem que per fer realitat els plans d'eficiència energètica i d'instal·lacions de renovables en edificis per a autoconsum, l'administració de la Generalitat i els ens locals han de ser els exemples i models a seguir per a la ciutadania. Per això, la Generalitat s'ha de comprometre a ser una administració on tots els seus edificis siguin de consum energètic quasi zero abans de 2030. Actualment, a Catalunya hi ha 1.131 centres educatius de secundària, 3.941 centres d'educació infantil o primària, 187 centres d'educació d'adults, 250 centres d'educació musical, 64 de dansa, 45 centres d'ensenyament d'idiomes i 45 més d'esports, 50 espais de formació de disseny i 12 espais educatius d'altres disciplines. En total sumen 5.725 edificis o equipaments educatius

susceptibles de rehabilitar energèticament i d'incorporar energies renovables, en especial la fotovoltaica.

Actualment a Catalunya ens acostem als 1.000 centres educatius amb el distintiu d'escola verda, que volen innovar, incloure, avançar, sistematitzar i organitzar accions educatives amb la finalitat d'afrontar, des de l'educació, els nous reptes i valors de la sostenibilitat.

Tant per l'estratègia de promoció de fotovoltaica en sostre, per assolir els objectius 2030 a Catalunya, com per la llarga tradició i conveniència d'incorporar els valors de sostenibilitat als espais educatius, com per la disponibilitat de sostre en els diferents equipaments educatius de Catalunya, és del tot necessari impulsar plans i programes d'acció per implantar la Transició energètica i, a la vegada, reduir la despesa energètica. Aquests plans han de finançar la implantació de mesures d'eficiència energètica i la instal·lació d'equips fotovoltaics per generar i autoconsumir aquesta energia.

Per aquests motius, el Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar presenta la següent:

Proposta de resolució

El Parlament de Catalunya insta el Govern a:

1. Executar un programa que generalitzi les auditories energètiques a tots els centres educatius de Catalunya, per tenir la informació sobre els consums, i proposi mesures d'estalvi i eficiència energètica i determini la capacitat fotovoltaica en sostre.
2. Incloure en els pressupostos de la Generalitat, fins al 2030, una partida amb dotació pressupostària suficient per fer convocatòries d'ajuts pels ens locals amb l'objectiu de fer instal·lacions fotovoltaiques als equipaments educatius.
3. Dissenyar i executar un Pla d'eficiència energètica i d'instal·lacions fotovoltaiques per autoconsum en tots els centres educatius de secundària, que es podrà finançar parcialment amb els estalvis de la factura de consum energètic.

Palau del Parlament, 31 de maig de 2022

Alicia Romero Llano, portaveu; Esther Niubó Cidoncha, Silvia Paneque Sureda, diputats, GP PSC-Units

ESMENES PRESENTADES

Reg. 69398 / Admissió a tràmit: Mesa de la CAC, 03.10.2022

GRUP PARLAMENTARI D'ESQUERRA REPUBLICANA, GRUP PARLAMENTARI DE JUNTS PER CATALUNYA (REG. 69398)

Esmena 1

GP d'Esquerra Republicana, GP de Junts per Catalunya (1)

De modificació del punt 1

1. En el marc del Pla d'estalvi i eficiència energètica als edificis i equipaments de la Generalitat de Catalunya (2018-2022):

– Desenvolupar un programa pel desplegament de l'energia solar fotovoltaica a les cobertes dels edificis de la Generalitat de Catalunya que aprofiti al màxim les possibilitats de generació.

- *Establir les condicions per tal que les instal·lacions fotovoltaiques a la Generalitat de Catalunya compleixin amb els criteris de màxima generació d'energia renovable.*
- *Impulsar un programa per a les administracions locals per promoure l'aprofitament solar fotovoltaiac de les cobertes de les escoles.*
- *Analitzar les barreres pel desplegament de les instal·lacions solars fotovoltaiques en els centres d'educació concertada.*

Esmena 2

GP d'Esquerra Republicana, GP de Junts per Catalunya (2)

De modificació del punt 2

2. A través de l'ICAEN i tenint en compte l'experiència recollida en les convocatòries actuals, seguir dotant de recursos econòmics a les administracions locals per instal·lacions fotovoltaiques a nivell domèstic i d'equipament.

Esmena 3

GP d'Esquerra Republicana, GP de Junts per Catalunya (3)

De modificació del punt 3

3. Actualitzar el Pla d'eficiència energètica als edificis de la Generalitat de Catalunya, que inclou l'autogeneració solar fotovoltaiaca per als centres educatius de secundària.

Punt 3 | Debat i votació de la Proposta de resolució i de les esmenes presentades

Proposta de resolució sobre la creació d'un memorial de la Guerra Freda

250-00678/13

PRESENTACIÓ: GP PSC-UNITS

Reg. 63102 / Admissió a tràmit: Mesa del Parlament, 14.06.2022

A la Mesa del Parlament

Alicia Romero Llano, portaveu, Rubén Viñuales Elías, diputat, Ferran Pedret i Santos, diputat del Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar, d'acord amb el que estableixen els articles 167 i 168 del Reglament del Parlament, presenten la Proposta de resolució sobre la creació d'un memorial de la Guerra Freda, per tal que sigui substanciada davant la Comissió de Justícia, amb el text següent:

Exposició de motius

A les acaballes de la Segona Guerra Mundial, i en especial en finir aquesta, l'enfrontament entre el bloc soviètic i el bloc occidental va donar lloc a un període històric conegut com a Guerra Freda, de tal durada i abast que té encara un clar i notable impacte sobre la geopolítica actual.

Al llarg de les dècades que van seguir la derrota del nazi-feixisme a Europa, i de l'imperialisme japonès al continent asiàtic i al Pacífic, les dues grans potències es van enfrontar indirectament en una multiplicitat de terrenys: de la cursa armamentista a la cursa espacial, dels boicots olímpics a l'aixecament del Teló d'Acer, passant, evidentment, per una llarga sèrie de conflictes bèl·lics, molts dels quals en el context de la descolonització, en els que la Unió Soviètica i els Estats Units s'enfrontaven mitjançant faccions interposades.

En aquest context, la dictadura franquista, que malgrat la seva afinitat amb els règims de Hitler i Mussolini i l'enviament de la *División Azul* al front oriental, no es va involucrar plenament al costat de les potències de l'Eix en la Segona Guerra Mundial, va saber fer del seu anticomunisme un actiu per situar-se com a aliat del bloc occidental en el context de la Guerra Freda, evitant de pas cap intervenció que restablís les llibertats democràtiques al país.

Així, amb el patrocini dels serveis secrets dels Estats Units, l'any 1953 es va posar en marxa, a Pals, l'emissora anomenada *Radio Liberty*, posteriorment fusionada amb *Radio Free Europe*. La ràdio tenia per objectiu arribar a potencials oients als països del bloc comunista, en el context de la constant pugna entre les dues superpotències.

Les instal·lacions de Pals van ser, per la seva potència i moderna tecnologia, que feia més difícil que les emissions fossin interferides per les autoritats dels països comunistes, d'enorme importància pels objectius del bloc occidental. Les emissions de Radio Liberty, des de les seves instal·lacions de Pals, es van estendre entre el 1953 i el 2001, deu anys després de l'esfondrament de la Unió Soviètica.

Les antigues instal·lacions de *Radio Liberty* es troben dins els límits del Parc Natural del Montgrí, les Illes Medes i el Baix Ter, molt a prop de la línia de costa, i actualment formen part del Patrimoni de l'Estat.

S'ha suscitat un important debat social al voltant del seu enderroc o preservació, i també s'ha plantejat la possibilitat de posar-les en valor mitjançant la creació i posada en marxa d'un memorial de la Guerra Freda. Aquesta és una iniciativa que les diverses administracions, incloent-hi l'Ajuntament de Pals, la Generalitat de Catalunya i el Govern d'Espanya, podrien entomar, col·laborant plegades, per posar en marxa un memorial que seria únic en la seva tipologia al nostre país, i que podria ser útil per explicar un període de gran transcendència històrica.

D'altra banda, l'entorn d'aquestes antigues instal·lacions de *Radio Liberty* tenen un important interès ambiental. Es tracta d'un dels darrers trams a primera línia de mar a la Costa Brava de grans dimensions sense urbanitzar, inclòs dins el Parc Natural del Montgrí, les Illes Medes i el Baix Ter. Forma part de la Xarxa Natura 2000, que figura a la llista de llocs d'importància comunitària (LIC) i Zona d'Especial Protecció d'Aus (ZEPA), de titularitat pública, inclòs íntegrament dins el domini públic marítim terrestre, on s'ha conservat el sistema dunar de 1.500 metres de front marítim, lliure d'ocupació, amb una importància geològica, botànica, faunística i ambiental excepcional a causa d'haver mantingut les instal·lacions tancades i amb vigilància permanent durant més de 50 anys.

L'espai constitueix un paisatge de transició únic entre l'entorn forestal que fixen les dunes, més a l'interior, i les dunes mòbils a prop del mar. Aquí es troba la mostra de flora psammòfila (vegetació adaptada a viure sobre substrats sorrenços), més important de Catalunya.

En el mateix entorn s'hi troben també restes arqueològiques de l'antiga vila marinera i port de Pals. De fet, el jaciment arqueològic de la coneguda com a «Torre Mora» ha estat declarat Bé Cultural d'Interès Nacional.

Per aquests motius, el Grup Parlamentari Socialistes i Units per Avançar presenta la següent:

Proposta de resolució

El Parlament de Catalunya insta el Govern a:

1. Preservar, en col·laboració amb el Govern d'Espanya, amb l'Ajuntament de Pals i amb la resta d'administracions, el valor ambiental, històric i cultural de l'entorn de les antigues instal·lacions de *Radio Liberty*, a Pals, desenvolupant un projecte per tal de crear-hi i posar en marxa un memorial de la Guerra Freda, compatible amb la preservació dels esmentats valors ambientals i amb altres potencials projectes complementaris relatius al jaciment arqueològic proper.
2. Preservar, en col·laboració amb el Govern d'Espanya, amb l'Ajuntament de Pals i amb la resta d'administracions, les antigues instal·lacions de *Radio Liberty*, a Pals, del deteriorament i de l'enderroc, fins que es puguin dur a terme les actuacions corresponents per crear-hi un memorial de la Guerra Freda, així com a preservar el valor ambiental del seu entorn natural.

Palau del Parlament, 30 de maig de 2022

Alícia Romero Llano, portaveu; Rubén Viñuales Elías, Ferran Pedret i Santos, diputats, GP PSC-Units

ESMENES PRESENTADES

Reg. 69399 / Admissió a tràmit: Mesa de la CAC, 03.10.2022

GRUP PARLAMENTARI D'ESQUERRA REPUBLICANA, GRUP PARLAMENTARI DE
JUNTS PER CATALUNYA (REG. 69399)

Esmena 1

GP d'Esquerra Republicana, GP de Junts per
Catalunya (1)

D'addició al punt 1

1. Preservar, en col·laboració amb el Govern d'Espanya, amb l'Ajuntament de Pals i amb la resta d'administracions, el valor ambiental, històric i cultural de l'entorn de les antigues instal·lacions de Radio Liberty, a Pals, desenvolupant un projecte per tal de crear-hi i posar en marxa un memorial de la Guerra Freda, *que sense afegir nous factors d'impacte sobre els valors naturals de l'entorn, sigui compatible amb la preservació dels esmentats valors ambientals i amb altres potencials projectes complementaris relatius al jaciment arqueològic proper.*

Esmena 2

GP d'Esquerra Republicana, GP de Junts per
Catalunya (2)

D'addició al punt 2

2. Preservar, en col·laboració amb el Govern d'Espanya, amb l'Ajuntament de Pals i amb la resta d'administracions, les antigues instal·lacions de Radio Liberty, a Pals, del deteriorament i de l'enderroc, fins que es puguin dur a terme les actuacions corresponents per crear-hi un memorial de la Guerra Freda; així com preservar el valor ambiental del seu entorn natural. *Aquesta preservació queda condicionada al fet que, com a màxim, durant el primer trimestre del 2023 es prengui la decisió de si es mantenen edificacions, quines i s'elabori un avantprojecte i un pla de manteniment, i que es faci en tot moment en coordinació amb el territori i les diferents administracions.*

Punt 4 | Debat i votació

Proposta de resolució sobre la defensa, la promoció i la protecció de les comarques de les Terres de l'Ebre

250-00692/13

PRESENTACIÓ: GP VOX

Reg. 64543 / Admissió a tràmit: Mesa del Parlament, 21.06.2022

A la Mesa del Parlamento

Joan Garriga Doménech, portavoz, Antonio Gallego Burgos, portavoz adjunto, Isabel Lázaro Pina, diputada del Grup Parlamentari de VOX en Catalunya, de acuerdo con lo establecido por los artículos 167 y 168 del Reglamento del Parlamento, presentan la Propuesta de resolución en defensa, promoción, y cuidado de las Comarcas de Tierras del Ebro, para que sea sustanciada ante la Comissió d'Acció Climàtica, con el siguiente texto:

Exposición de motivos

Las comarcas del sur de Cataluña reciben la denominación de Tierras del Ebro. El río Ebro es el protagonista y el alma de todo el territorio. Las comarcas del Montsià, Baix Ebre, Terra Alta y Ribera d'Ebre constan de 74 municipios geográficamente situados en la provincia de Tarragona y cuentan con una parte interior con accidentes geográficos montañosos y una zona costera. Se trata de unas comarcas con una valiosa riqueza cultural, ambiental, patrimonial, social, económica, gastronómica y arquitectónica.

La principal actividad económica de las Terres de l'Ebre es la agricultura y especialmente, el cultivo del olivo, destinado a la elaboración de aceite. Otros cultivos con una presencia importante son los arrozales del delta del Ebro, la viña en la Terra Alta, los almendros y los árboles frutales (especialmente melocotoneros).

En las comarcas costeras, Baix Ebre y Montsià, también es importante la actividad pesquera y marisquera. Las capturas son abundantes y llegan principalmente a los puertos de la Ametlla de Mar y de Sant Carles de la Ràpita.

El Delta del Ebro es uno de los humedales más importante de la Cuenca Mediterránea Peninsular, y fue declarado Parque Natural bajo Decreto 332/1986. En septiembre de 1987, fue catalogado por los estados miembros de la U.E. como zona natural de singular relevancia por la conservación de la avifauna de acuerdo con la directiva de las aves. También zona de especial protección de las aves (ZEPA, 79/409 CEE), y en marzo de 1993, se incluyó en la lista de humedales de importancia internacional RAMSAR.

También forma parte del Plan Especial de Protección del Medio Natural y del Paisaje (PEIN) según la ley 12/1985 de espacios protegidos, y más recientemente se incluyó en la RED NATURA 2000. Finalmente, la UNESCO declaró las Terres de l'Ebre como espacio natural y humano único en todo el mundo, otorgando el reconocimiento de Reserva Natural de la Biosfera. No resulta difícil comprender que este extraordinario espacio natural sea motivo de orgullo para sus habitantes de las comarcas del Ebro, así como para toda España. A pesar de ello, el parque natural del Delta del Ebro lleva décadas olvidado por las instituciones tanto a nivel nacional como regional.

Como consecuencia de la construcción de las grandes presas en la cuenca del río Ebro a mediados del siglo XX, los sedimentos han ido quedando retenidos, y por ello la zona ha sufrido, hasta nuestros días, una fuerte regresión con la pérdida de muchas hectáreas de lagunas y zonas húmedas de un reconocimiento internacional.

Con el aumento del nivel del mar y una mayor frecuencia de temporales marinos cada vez más devastadores, han desaparecido casi por completo las playas, se ha acelerado la regresión, y el oleaje ocasiona intrusión marina en las lagunas costeras, con la muerte súbita, por estrés osmótico, de la flora y fauna propias de una laguna de agua dulce. La laguna y su biodiversidad pueden desaparecer en cuestión de meses si, ante un nuevo temporal marino se abre una conexión al mar, lo que supondría la pérdida irreversible del humedal.

Cabe reseñar que la administración estatal y la Generalidad de Cataluña en las competencias que tiene transferidas en la gestión de parques naturales infringe sistemáticamente las directivas europeas de la biodiversidad (Directiva de Aves 2009/147/CE, Directiva de Hábitats 92/43/CEE y la Directiva de Marco del Agua 2000/60/CE. Otro problema que se derivaría, no menos importante, es la afectación a las tierras de cultivo de arroz que ocupan buena parte del delta, anegándolas de agua marina y provocando la ruina del sector primario, el cual es la principal fuente de ingresos económicos de la zona.

Esto conlleva la ruptura de la empleabilidad con la pérdida de numerosos puestos de trabajo de las personas que se dedican al cultivo del arroz principalmente, predisponiendo a un éxodo forzado y despoblación de la zona. Además, también supondría que la renta anual media de los ebrenses disminuiría aún más, teniendo en cuenta que actualmente es una de las zonas más despobladas de Cataluña y con menor capacidad económica según el informe anual del IDESCAT.

La ganadería, concentra su actividad sobre todo en granjas avícolas y el ganado taurino. En la Ribera d'Ebre, además, hay una presencia bastante destacada de importantes industrias vinculadas al sector químico (Ercros, en Flix) y energético (central nuclear de Ascó y centrales eléctricas de Riba-roja y Flix).

Sin embargo, y a pesar de la importancia de estas comarcas, estas últimas vienen sufriendo la desidia e inoperatividad política de la Generalidad de Cataluña desde hace décadas. El gasto ideológico, una jerarquización de prioridades errónea, y una desacertada estrategia económica e industrial, han provocado la degradación de diferentes ámbitos temáticos de la zona, induciendo graves problemas sociales. Especialmente, es necesario recalcar el preocupante diagnóstico en tres grandes -temáticas: la económica; la social; y los servicios públicos e infraestructuras.

Asimismo, la desindustrialización de la zona, a excepción de la Ribera del Ebro, limita las posibilidades de desarrollo económico.

En este sentido, la situación social discurre en paralelo a la económica. La despoblación de estas comarcas mayoritariamente rurales es un grave problema. Bajos índices de demografía, sumados a los altos índices de criminalidad, muestran un desarrollo social y comunitario con grandes déficits de atención y mejora.

De esta manera, los agricultores de la zona denuncian la falta de relevo generacional, provocada entre otras muchas causas, por el decaimiento demográfico local y la despoblación de la comarca en sus zonas más rurales. En pocas palabras, una pobreza y riesgo de exclusión social creciente, unos altos índices de criminalidad y una situación demográfica preocupante, auguran a esta zona de Cataluña, en ausencia de políticas que reviertan la actual situación, un endeble desarrollo socio-económico y cultural en los próximos años.

Por último, es importante destacar el menosprecio que la Generalidad de Cataluña ha mostrado a estas comarcas en las últimas legislaturas. Los niveles de inversión en materia de sanidad, formación/educación, seguridad, servicios sociales, movilidad e infraestructuras, son de los más bajos de toda Cataluña.

En conclusión, en base a este análisis y diagnóstico, desde nuestra formación política se plantean una batería de propuestas enmarcadas en las siguientes grandes líneas de actuación:

- La revisión presupuestaria y priorización de las cuatro comarcas en el próximo debate presupuestario.
- El potenciamiento de sectores con ventaja comparativa y competitiva de las cuatro comarcas como el sector primario, así como el apoyo al comercio local y de proximidad.
- La reindustrialización de la zona mediante la diversificación del tejido productivo de las cuatro comarcas, modernización y digitalización de las pequeñas y medianas empresas.
- La mejora y el avance de la situación en inversión en infraestructuras y movilidad territorial.
- La reducción de índices de criminalidad, y aumento de la dotación en seguridad.
- Las acciones de carácter urgente para paliar y revertir la desaparición del Parque Natural del Delta del Ebro.

Por todo ello, el Grup Parlamentari de VOX en Cataluña presenta la siguiente:

Propuesta de resolución

El Parlamento de Cataluña insta al Gobierno a:

1. Impulsar un plan de reindustrialización y revitalización de los sectores estratégicos de las 4 comarcas de las tierras del Ebro en menos de 6 meses.
2. Aumentar la dotación presupuestaria en materia de movilidad para mejorar la conexión entre municipios. Esta dotación prestará especial atención al ámbito ferroviario y todas aquellas infraestructuras que potencien a la zona como centro logístico.
3. Incrementar las acciones direccionadas a impulsar la formación profesional en las comarcas, prestando especial atención a la formación dual en beneficio de las pequeñas empresas y jóvenes trabajadores.
4. Promover soluciones inmediatas a la problemática de los centros educativos públicos de las cuatro comarcas.
5. Ampliar la dotación de bomberos y agentes rurales destinados a la zona.
6. Mejorar la prestación de servicios sociales, mediante el incremento de los equipamientos y plazas públicas en centros de días y residencias.

7. Fomentar el relevo generacional y el apoyo a la agricultura de la zona, promoviendo iniciativas de consumo de proximidad y desarrollo agrario y rural.
8. Priorizar estas cuatro comarcas en el programa Odisseu referente a la resolución EMC/666/2020, de 5 de marzo, con el objetivo de apoyar la repoblación rural de la zona y el correcto desarrollo empresarial y laboral del territorio en cuestión.
9. Constituir un Plan de choque contra la inseguridad y el crimen en la comarca, mediante el aumento de dotación de la plantilla de Mossos d'Esquadra para mejorar la seguridad y prevención del crimen organizado y de alta intensidad.
10. Construir un nuevo hospital en Tortosa, con una mejor ubicación, incrementando el número de camas de hospitalización y aumentando los servicios de manera que abarquen todas las especialidades médicas. Este hospital tendrá capacidad de atención a las cuatro comarcas.
11. Reforzar la atención primaria en los centros CAP de las cuatro comarcas.
12. Potenciar programas de fomento de turismo nacional e internacional, desarrollo cultural y protección del patrimonio histórico de la demarcación territorial.
13. Mejorar el plan de protección de los productos del sector primario de las cuatro comarcas, potenciando sus exportaciones en colaboración con PRODECA.
14. Elaborar un Plan para la mejora y conservación del Delta del Ebro consistente en:
 - a) La puesta en funcionamiento de un sistema de dragas suficientemente potente hasta ganar los 150 metros de anchura en las zonas costeras más vulneradas para la regeneración de las playas a partir de sedimentos recuperados del fondo marino en las zonas donde se produce mayor regresión del delta (Trabucador, Buda y Marquesa).
 - b) Tomar medidas estructurales en el interior del mar consistentes en la construcción de diques sólidos y escolleras, para proteger las tierras del delta de la acción temporal y evitar que el mar gane terreno.
 - c) Iniciar la gestión de sedimentos (limos o arcillas, arenas y gravas) de los pantanos para ser trasvasados al río, exentos de sustancias residuales de la industria y la agricultura y de caracterización «arenosa-limosa», que se adapten a las necesidades del delta para obtener el objetivo de aportar soluciones al avance inexorable del mar.
15. Apoyar las demandas de las Cofradías de Pescadores de San Carlos de la Rápita y l'Ametlla que ayudan a la defensa del sector pesquero.

Palacio del Parlamento, 16 de junio de 2022

Joan Garriga Doménech, portavoz; Antonio Gallego Burgos, portavoz adjunto; Isabel Lázaro Pina, diputada GP VOX
